



## **Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia**

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis  
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium  
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum  
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed  
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

**Drexel, Jeremias**

**Antverpiæ, 1643**

Sect. III. Dominicæ coronæ è spinis contextæ typus, & simulachrum  
diversum.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

quale, mi Deus, spectaculum, quam lacrymabile & per-  
lucuosum!

Enimvero dicat mihi Christianorum Principum aut  
Regum aliquis, quor aureorum daret ei pictori, qui  
Christi spinis coronati, & super Lithostrotos stantis,  
effigiem veram depinxisset. Nos ipsi, quales, in mente  
nostra hoc egyptum depingamus. Christum tot supplicii  
crudeliter deformatum animo cernamus, mente  
ac cogitatione altissimam concipiamus. Iconisum Christi  
adeo inmutati, quo possumus, meditationis peni-  
cillo effingamus. Exiguum nimis est hac nobis dici,  
hac scribi, hac legi a nobis, nisi hac eadem toto animo  
& studio singulari commeditemur. Hac pictura, hic  
iconisum solatur, instruit, docet, accendit ad meliora.

Tam porro lamentabilem Christi vultum nunquam  
fingemus, quin minus vero efformemus. Extrema Chri-  
stus pati voluit, & omnium futurorum Martyrum cru-  
ciatus velut in compendium aggerere, sibi uni omnes  
referendos. Et certe hoc remedium tam austeri morbus  
noster & summa superbia requirebat. Nullas flagitio-  
rum finis, novae scelerum formae pane quotidie emer-  
gunt, en & novos colores, quibus sceditates illas corri-  
gamus. Iterumque viventes Christi oculos, & multa jam  
morte natantes, capillos sanguine concretos. Per om-  
nem vultum pallor, livor, tumor, luvor, & plurimus  
cuor sparsum. *A plantis pedis usque ad verticem non est in eo  
sanitas; vultus & livor, & plaga tumens. Sed livore eius sa-  
natis sanus.* Hanc meditando pingamus effigiem, cau-  
que in pectoris nostri ferinio reponamus. Illa nos in re-  
bus adversis omnibus, praefertim in extremis ad omnem  
patientiam, & ad verum cum divina voluntate consen-  
sum inflammabit.

§. III. Dominica corone e spinis contexta typus &  
simulacrum diversum.

**D**Vx Isaacis Moses, cum eminus rubum cerneret  
inflammatum, nec a flammis tamen consum-  
ptum, *Vadam, inquit, & videbo visionem hanc magnam.*  
Magna plane visio, cum Angelus praesentem se dumeto  
ardente ostenderet. Sed visio longe major, cum Deus  
carne vestitus, sputis, irribus, ludibriis, verberibus, fla-  
gellis deturpatus, textile dumetum capite praeferreret.  
Eamus totis diebus, annis totis, & videamus visionem  
hanc magnam, quam vis non procul eundum. Ipse Rex  
noster rubis cinctus ultro ad nos veniens, *Aperi mihi, ait,  
soror mea, quia caput meum plenum est rore, & cincinni mei  
cutis notium, quae expresserunt rubi.* Jam sane in divi-  
nitatis hoc capite decretoria Numinis sententia vel oculis  
patet: *Malodicta terra in opere tuo, spinas & tribulos germi-  
nabit tibi.* Germinavit certe densas spinarum segetes.  
Ex his grandem manipulum Christus capite deferens  
suscepit. Abrahamus filium mactaturus *vidit post  
tergum arietem inter vepres hierentem cornibus, quem assumens  
obtulit holocaustum pro filio.* Christus orbiculari vepre pro  
implicatus, arae crucis impositus est, in victimam pro  
omni humana gente: sed nulla pro eo succedanea fuit  
hostia, nullus vicem illius arbes substitutus; hic Isaacus  
ipsem spinosum gestans ferrum immolatus est. Ne  
mitemur spinas in Christi capite. Eradicandae fuerunt  
illae, & vel sic asportandae. Nam Christus de bono seme-  
ne ad populum perorans simul etiam explicuit, quibus  
ex caulis semen bonum impediretur. Inter alia boni  
seminis impedimenta & spinas namerans, *Et aliud ce-  
cidit inter spinas, inquit, & simul exortis spine suffocaverunt  
illud.* Has igitur boni seminis jugulatriceas, Christus in  
suum caput collectas asportavit, ne nocere pergerent.

Sed quid hoc, o bone Jesu! ante dies paucos pal-  
mae virides substernebantur tuis pedibus, tuoque, quo  
vehebaris, jumento, hanc spinas adiguntur in tuum sa-  
put? Nam quid terra dignior tam sacrosancto capite?  
Responsi aliquid Baruch reddens, *In horro, inquit, spina*

**A**lba supra quam omnis avis sedet. Christus erat hortus vir-  
tutum omnium plenissimus, in hunc hortum nihilomi-  
nus penetravit seps rotunda spinea, in qua sedent avi-  
culae, tot bonarum mentium cogitationes sanctae. O si  
vel ramulum ex hoc spinarum germine impetremus,  
in nostro pectore plantandum, ut ex eo patiendi amor  
pro Christo succrescat!

Ha spinas in ferrum contexta Christi pulvinus &  
cervical fuerunt, nec enim aliud in lectulo crucis ha-  
buit pulvinar. Jam apparet, mundum Nascenti Christo  
longe magis fuisse quam morienti. Multo suavius, in-  
dormire stramine, quam asseri; facilius, capiti subiectum  
scaenum, quam vepretum premere; tolerabilis, pati  
fascias, quam funes & ferreos clavos; dulcius lac mater-  
num, quam fel & acutum bibitur. His incrementis pau-  
peras Christi nascentis ad extremam Morientis ino-  
piam pervenit.

Ha spinas Christo fuerunt loco pilci, quo caput texit  
die plane nebuloso atque caliginoso, quo sanguine  
pluit, quo calum & terra seditionem movit, quo aer ro-  
tusque orbis in tumultum exarsit, quo Patris caelestis ita  
tonuit & fulminavit. Hac saviente horribili tempesta-  
te, hoc pileo est usus ille latronum medius in Crucem  
actus. Usurpari tunc potuit Papinii dictum:

*Et temperat astra galero.*

Ab orbe condito de tali galero e spinis contexto ni-  
hil unquam nec Romana, nec Graeca, nec historia bar-  
bara quidquam prodidit. Novitium profus hujus pilei  
est inventum, quod tamen amatores Christi sedulo sunt  
imitati. Christophorus Martyr eo animosius eandem  
tem galeam capite recepit, quod sciret Domini sui ver-  
ticem impactis spinis excruciatum. Beata Theonilla  
rubic se coronari ad imitationem Magiltri patienter  
tulit. In Hispania non procul Toledo, puer octennis, cui  
nomen Christophorus, a Mauris coronatus est spinis,  
& in crucem affixus. Ab indigenis appellatur Innocens  
a Guardia. In Anglia Nordwici Gulielmus puer idem  
supplicii passus est a Judaeis. In eadem Anglia Lincolniae  
eodem genere tormenti divus Hugo puer itidem a Ju-  
daeis extinctus est. Zischka Bohemiae clades (quod Bar-  
tholomaeus Pontanus memorat) viros religiosos unde-  
cim Carthusianos, spinis coronari, & viis publicis duci  
iussit, praesultante sannione in Sacerdotis veste cum ca-  
lice. Sed ea nocte plexus est capite, captivi in liberta-  
tem vindicari. Habuit ergo hoc novum ferri genus imi-  
tatores, sed illud nemo cum decore gestat, nisi qui pa-  
ratus est pro Christo facultates, honorem, sanguinem,  
vitam exponere.

Josephus de Salomonis famulatio equestri differens:  
Flos juventutis, inquit, promisso capillitio conspicui, &  
tunicas e Sertaria purpura indui. Adhaec ramentis auri  
capillum quotidie spargebant, ut ad solares radios ful-  
gor reflecteretur. Idem Imperatorum aliqui, Commodus,  
Lucius Verus, Gallienus fecerunt. Noster hic Salo-  
mon alium capilli deatrandi modum invenit, horren-  
dam cidarim, spinosum redimiculum, non ad pompam  
& luxum, sed in Humilitatis & Patientiae signum. In  
cujus monumentum nos Sacerdotes, inquit Beda, in coro-  
nam attondemur, ut semper memores simus hujus infandi cru-  
ciatus & ignominiae.

Cum Eduardus rex Angliae inauguraretur, corona  
& regno, ex omni civitatis domo, qua qua transierat, ram-  
ferta quam flores soluti spargebantur, in transeuntem  
parietes omnes vario peristromate ornabantur, ipsa via  
pretioso panno sternebantur. E caelo Pater coronam  
in filium demisit, sed spineam; hac primitus Rex caeli  
inauguratus est, dum sibi suisque auream gemmeam-  
que pareret moriendo.

Quid spinas horremus? cur fugimus arumnas? au-  
rum & gemmas ferunt. Amplectamur interea horri-  
dum hoc feratrum, dum veniat gemmatum. In malis me-  
lus.

Cogitatio  
bonae men-  
tis seder  
supra seps  
rotundam  
spineam  
Christi.

Ha spinas  
cervical  
fuerunt  
Christi.

Novitium  
fuit hujus  
pilei in-  
ventum, ab  
Amatori-  
bus Christi  
imitatum.

Guardia op-  
pidium est  
prope To-  
leum.

Pontanus l. 1.  
Bohemia  
pia.

Josephus  
l. 8. Antiq.  
cap. 2.

Eduardus  
de Malceda  
in Speculo  
Principum,  
parte 2. c. 13.  
initio.

Christus  
omnium  
martyrum  
cruciatibus  
sibi uni  
referendos  
aggerere  
voluit.

Matth. cap. 1.  
vers. 6. &  
13. v. 5.

Typus co-  
ronae Do-  
minicae  
spinae:  
Rubus ar-  
dens.

Gen. cap. 3.  
vers. 5.

Gen. cap. 3.  
vers. 2.  
Caput  
spinosi ple-  
num rore,  
& cincinni  
no hoc capite  
decretoria  
Numinis sen-  
tentia vel  
oculis  
patet: Malo-  
dicta terra  
in opere tuo,  
spinas & tri-  
bulos germi-  
nabit tibi.  
Germinavit  
certe densas  
spinarum se-  
getes.  
Ex his gran-  
dem manipu-  
lum Christus  
capite deferen-  
suscepit.  
Abrahamus  
filium macta-  
turus vidit  
post  
tergum arietem  
inter vepres  
hierentem  
cornibus, quem  
assumens  
obtulit  
holocaustum  
pro filio.  
Christus  
orbiculari  
vepre pro  
implicatus,  
arae crucis  
impositus est,  
in victimam  
pro  
omni humana  
gente: sed  
nulla pro eo  
succedanea  
fuit  
hostia, nullus  
vicem illius  
arbes substitu-  
tus; hic Isaacus  
ipsem spinosum  
gestans ferrum  
immolatus est.  
Ne  
mitemur  
spinas in  
Christi capite.  
Eradicandae  
fuerunt  
illae, & vel  
sic asportandae.  
Nam Christus  
de bono seme-  
ne ad populum  
perorans simul  
etiam explicuit,  
quibus  
ex caulis semen  
bonum impedi-  
retur. Inter  
alia boni  
seminis impedi-  
menta & spinas  
namerans, Et  
aliud ce-  
cidit inter  
spinas, inquit,  
& simul exortis  
spine suffocaverunt  
illud.  
Has igitur  
boni seminis  
jugulatriceas,  
Christus in  
suum caput  
collectas aspor-  
tavit, ne nocere  
pergerent.

Luc. cap. 8.  
vers. 7.

Baruch c. 6.  
vers. 70.

litus sapimus, secunda rectum auferunt, aduersa secun-

dum multitudinem, inquit, dolorum moorum in corde meo, consolationes tuae latificaverunt animam meam. E spinis nascuntur rosae.

§. IV. Eiusdem corona adumbrationes.

§. V. De cocinea Christi veste.

Agrippae regis Iudaeorum iudicatio.

Agrippae regis Iudaeorum iudicatio. Gertimē tulit Philo, nec id sanē concoquere potuit, quodd Flaccus Alexandria Praeses dissimularit, Iudaeorum regem Agrippam a plebeculā & pueris, quamvis absentem, irrideri. Ludificatio ista in hunc ritum adornata est. Carabas homo stultus per vias aberrans in gymnasium ab eis vi pertractus est. Huic coronam chartaceam imposuerunt, pro scepro fragmentum arundinis inseruerunt dextrae. Hunc ludicrum regem loco spectabili stauerunt, & Marin salutarunt, quod Syris Dominus est. Sciebant enim Agrippam esse Syrum. Hanc injuriam Philo indignissimē tulit, nimirum Caesaris amicum, & a Romano Senatu honoratum, adeo procaaciter derideri. Sed, o mi Philo, quam multo & in immensum major fuit injuria, cum Regem caeli sic irrideret milites Romani, applauderent Pontifices Hebraei! Itane tam gravis despiciatus fuit, Agrippae simulacrum despiculo haberi; quantus erit, non Caesaris amicum, sed Dei Filium irrisu tam saedo ludificari, ignominiam tam cruentis appetere, & ut mancipium abjectissimū habere? Hinc \* Godefridus Bullionius Dux Lotharingiae, qui anno Christiano millesimo nonagesimo nono, ipso Parasceves die, quo Christus in crucem actus, in muros urbis obsessae primus evasit, & Hierosolymam recepit, rex ibi totius exercitus consensu proclamatus, numquam tamen sustinuit coronari auro, ubi Dei Filium fuisse coronatus spinis. Ita Bartonius, Sigonius, Onophrius, Genebrardus, Siebertus, Gordonus, Gaulterus, alii testantur.

\* Ad annum 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. alios Gordonus ait Hierosolymā die 9. Iunii captā obsideri die 11. Iulii captam. Gell. lib. 7. Noct. Attic. cap. 4. Servorum venditio.

Philip. c. 2. vers. 7.

Amore Christus emicitur.

Ps. 22. v. 4. Job cap. 6. vers. 10.

Alit. cap. 14. vers. 12. Christus nos docet ad beatitudinem non esse aliam viā quam arctam & asperam. 2. Cor. 1. c. 6. v. 4. & 5. Bernard. serm. 5. de omnibus sanctis.

Servi olim (quod Gellius me docet) vendebatur sub coronā, quae mercis venalis signum erat, ut apud nos fasciculus straminis. Christus pridie suae mortis a suomet discipulo velut servus est venditus, sed quia mercatorem facti penituit, nec ei satis pretii solutum, stat deinde Christus sub spinoso serfo ut servus, & venalem sese proponit sub coronā. Nempē semetipsum exinanivit formam servi accipiens, in similitudinem hominum factus. Ita se nobis omnibus exponit vānum. Nemo nostrum tam egenus est, quin servum hunc possit emere. Sed quanti addicitur quo emendus est pretio? Amore. Ama illum, & emisti, jam tuus est. Verus amor Christi cum Christo sic loqui solet: Mi amantissime Domine Jesu, & agere & pati fortia pro te paratissimus sum. Virga tua & baculus tuus ipsa me consolata sunt. Insuper & hac mihi sit consolatio, ut affligens me dolore, non parcas. Mi Pater, modò tuus ego sim filius, castiga me, flagella me, prout tibi visum. Ego meam voluntati tuae quam integerrimè subijicio. Arumnatum nihil à te avellet me, non fames, non sitis, non pauperies, non infamia, non dolor, non morbus, non ipsa mors. Spinis tuas & ego sentire cupio. Nolo delicatum esse membrum sub capite spinoso. Ita sentit & loquitur verus amor.

Non servi autem tantum, sed & victimae coronis vinciebantur. Lytenses Paulo & Barnabae sacrificaturi, coronas & tauros offerebant. Christus pro nobis immolandus, jam jamque trahendus ad crudelem aram, magna profusū victima, & ideo etiam stabat coronata, sed spinis, ut probe demum caperemus ad immortalitatem beatam non esse aliam viam, quā arctam illam & asperam, spinis plenam. Hac ipsā viā contendendum ad vitam, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in laboribus, in vigiliis, in jejuniis, in multis patientiis. Hanc viam caput praerit, cur membra reluctentur sequi? Pudeat, inquit Bernardus, sub spinoso capere membrum fieri delicatum. Via ad inferos ampla & plana, rosis sparsa; sed terret exitus, spinis horridus. Sequamur eā, quā praecedit caput nostrum; ibimus tuti. Non è paradiso, sed è cruce in paradysum itur. Hanc viam rex David tenens, Secun-

Atum est, sub prima Orbis incunabula, in paradiso vestes geminae sunt amissae: Innocentiae alba, immortalitatis purpurea. Illam in Herodis aula Christus reperit, & collo mox injectam cum gaudio asportavit. At verò immortalitatis purpuram in praetorio Pilati Christus invenit, nec distulit, quin statim à laeta inventione ista in sublimem locum evaderet, & civico populo purpuream hanc vestem denudò repertam ostenderet. Nec enim se continuit, quin protinus de inventa veste gaudium suis civibus participaret.

Hoc, rubrum vetus, lacerum vestimentum ludibri plenum. Nam uti corona ignominiae & cruciatibus referta, sic arundo cava, & scissa purpura dolores atulit & irrisus. Coronā hominem arrogantem, & undine morionem, cocco ambitiosum regni affectatorem, plectere tortorum mens erat. Evangelistae chlamidem appellant. Hoc vestimentum Ducibus, regibus Macedoniae, Imperatoribus usitatum. Primus Romanorum usus est chlamide rex Numa. Iulius Pollux cenfer fuisse talarem quā induerentur jam armati.

Sed forte quaeras: Unde color tam pretiosus? quid ostrum & murex? Quastio vana hoc loco, & nihil ad rem. Magis seria hic movenda. Illud tamen non videtur penitus silentio transmittendum. Cum Mattheus cocineam chlamidem, Joannes purpureum vestimentum vocet, existimavit Ambrosius duo fuisse vestimenta, tunicam & chlamidem. Sed Athanasius conciliat dicta, & communis est sententia, fuisse vestem unicam. In amore ac deliciis, & magni semper pretii fuit purpura. Cortinae ac velum Arcae purpureum fuit, uti & Holofernis conopeum. Joseph in Aegypto, Daniel in Babylone, honoris causa, purpurati. Romani regem honoraturi ut amicum, togam ei purpuream mittebant, quae & picta dicebatur. Ita rex Alexander Jonathan Hebraeo Principi in signum amicitiae coronam auream & purpuram misit.

Purpura Christo injecta summo ludibrio, perinde ac si ei tamquam regi populus Romanus regium hoc ornamentum misisset, ut ita illius divini ad populum sermones & miracula publice irriderentur. Inter purpuras pretiosissima fuit, Plinio teste, dibapha. Quae nomen inde sortita, quod esset bis tincta, veluti magnifico impendo. Christi purpura verissimè dici potuit dibapha, seu bis tincta, & muricis ostro, & Christi sanguine, cuius vel guttula pretiosior Orbe toto. Ut pretiosissimus hic liquor eliceretur è corpore, praemissa est missio sanguinis, quem subtraxerunt milites flagellis & spinis. Hinc pannus ille cocineus sat reperit sanguinis quem biberet. Quò abis, o amor? Nostrò bono factus est Christus offector purpurarius. Sed reverà purpurissimum istud magno ei stetit. Haec tamen omnia, inquit amor, paratissimus patior, si opus, graviora passurus, modò tu ames te amantem.

Porrò purpura, inquit Pierius, pudoris & verecundiae nota est: in Christo nota fuit ludificationis & ignominiae. Dum enim ineret tenebras penderet in cruce, à duobus saltē, Centurione & latrone Dominus & Dei Filius est proclamatus. At verò cum in alto staret joculariter purpuratus, & dumis coronatus, illud unum atrocissimum Crucifige est auditum.

Plutarchus in Fabio, Pridie, inquit, praeli purpura ad Imperatoris tentorium in hastā est suspensa, militi ad exortationem pugnam accendendo. Hoc illis signum \* cocineum robus fuit exhortatio ad animos in hostem erigendos. Haud minus nobis haec Christi purpura instar multarum concionum sit, ut cum pugnandum est adversus

caco